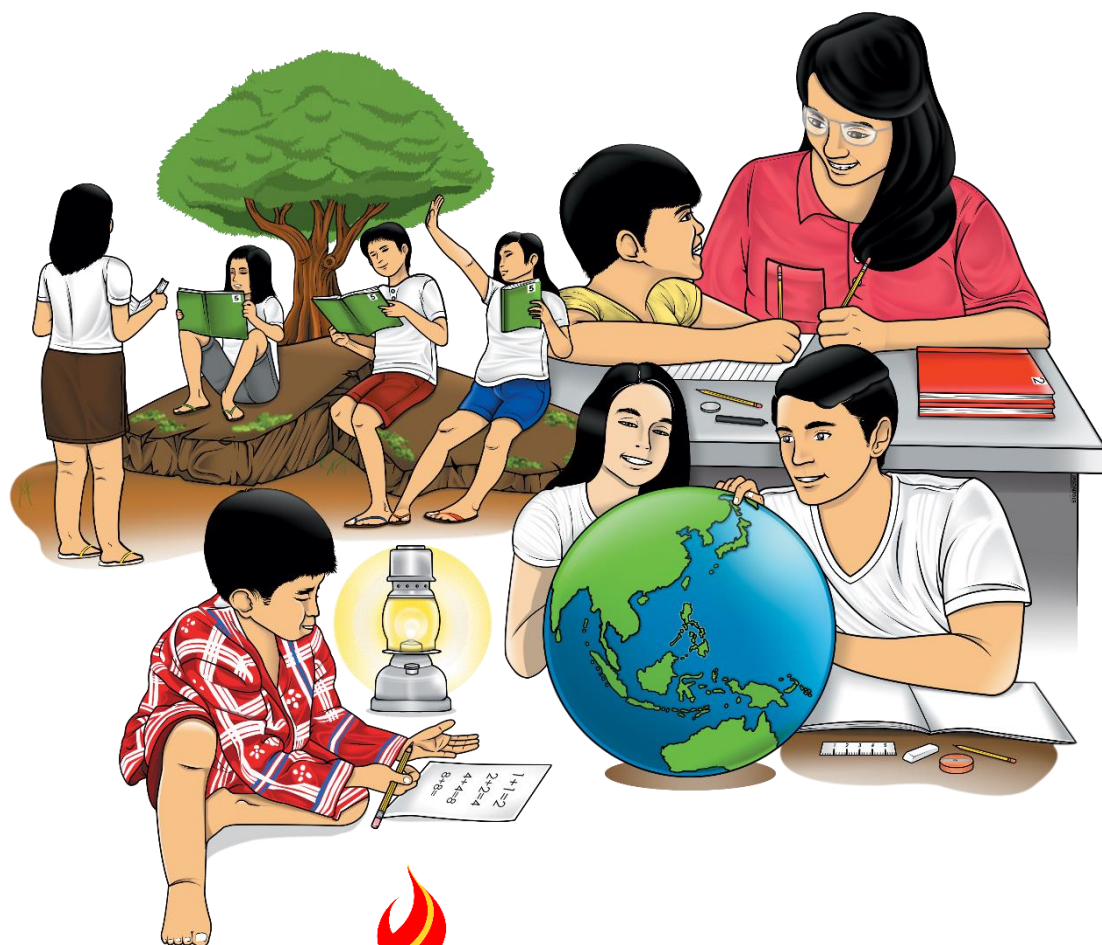

Araling Panlipunan

Ikaapat na Markahan –Modyul 2: Sektor ng Agrikultura

Araling Panlipunan– Ikasiyam na Baitang
Alternative Delivery Mode
Ikaapat na Markahan- Module 2: Sektor ng Agrikultura
Unang Edisyon, 2020

Isinasaad ng **Batas Republika 8293, seksiyon 176** na: Hindi maaaring magkaroon ng karapatang-sipi sa anomang akda ang Pamahalaan ng Pilipinas. Gayonpaman, kailangan muna ang pahintulot ng ahensiya o tanggapan ng pamahalaan na naghanda ng akda kung ito ay pagkakakitaan. Kabilang sa mga maaaring gawin ng nasabing ahensiya o tanggapan ay ang pagtakda ng kaukulang bayad.

Ang mga akda (kuwento, seleksiyon, tula, awit, larawan, ngalan ng produkto o brand name, tatak o trademark, palabas sa telebisyon, pelikula, atbp.) na ginamit sa modyul na ito ay nagtataglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsumikapang matunton ang mga ito upang makuha ang pahintulot sa paggamit ng materyales. Hindi inaangkin ng mga tagapaglathala at mga may-akda ang karapatang-aring iyon. Ang anomang gamit maliban sa modyul na ito ay kinakailangan ng pahintulot mula sa mga orihinal na may-akda ng mga ito.

Walang anomang parte ng materyales na ito ang maaaring kopyahin o ilimbag sa anomang paraan nang walang pahintulot sa Kagawaran.

Inilathala ng Kagawaran ng Edukasyon

Kalihim: Leonor Magtolis Briones

Pangalawang Kalihim: Diosdado M. San Antonio

Bumuo sa Pagsusulat ng Modyul

Manunulat: Rolyn Joy L. Nomo

Editors: Emma P. Tormis, Nelia S. Lim

Tagasuri: Arnold Z. Dinglasa EdD, Arcelita B. Zamoras EdD, Nelson S. Lagas EdD, Arnel B. Tormis EMD.

Tagaguhit: Vincent Hersel Murcia, Ariel B. Otud,

Tagalapat: Vincent Hersel E. Murcia, Elizalde L. Piol

Management Team: Dr. Ruth L. Fuentes, CESO V
Eugenio B. Penales EdD.
Sonia D. Gonzales
Ma. Liza R. Tabilon EdD, CESO V
Lilia E. Abello Ed.D.
Evelyn C. Labad

Inilimbag sa Pilipinas ng _____

Department of Education – Region IX

Office Address: Regional Center, Balintawak, Pagadian City

Telefax:

E-mail Address: region9@deped.gov.ph

Araling Panlipunan

Ikaapat na Markahan- Modyul 2: Sektor ng Agrikultura

Paunang Salita

Ang Self-Learning Module o SLM na ito ay maingat na inihanda para sa ating mag-aaral sa kanilang pag-aaral sa tahanan. Binubuo ito ng iba't ibang bahagi na gagabay sa kanila upang maunawaan ang bawat aralin at malinang ang mga kasanayang itinakda ng kurikulum.

Ang modyul na ito ay may inilaang Gabay sa Guro/Tagapagdaloy na naglalaman ng mga paalala, pantulong o estratehiyang magagamit ng mga magulang o kung sinumang gagabay at tutulong sa pag-aaral ng mga mag-aaral sa kani-kanilang tahanan.

Ito ay may kalakip na paunang pagsusulit upang masukat ang nalalaman ng mag-aaral na may kinalaman sa inihandang aralin. Ito ang magsasabi kung kailangan niya ng ibayong tulong mula sa tagapagdaloy o sa guro. Mayroon ding pagsusulit sa bawat pagtatapos ng aralin upang masukat naman ang natutuhan. May susi ng pagwawasto upang makita kung tama o mali ang mga sagot sa bawat gawain at pagsusulit. Inaasahan namin na magiging matapat ang bawat isa sa paggamit nito.

Pinapaalalahanan din ang mga mag-aaral na ingatan ang SLM na ito upang magamit pa ng ibang mangangailangan. Huwag susulatan o mamarkahan ang anumang bahagi ng modyul. Gumamit lamang ng hiwalay na papel sa pagsagot sa mga pagsasanay.

Hinihikayat ang mga mag-aaral na makipag-ugnayan agad sa kanilang guro kung sila ay makararanas ng suliranin sa pag-unawa sa mga aralin at paggamit ng SLM na ito.

Sa pamamagitan ng modyul na ito at sa tulong ng ating mga tagapagdaloy, umaasa kami na matututo ang ating mag-aaral kahit wala sila sa paaralan.

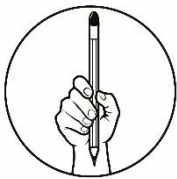

Alamin

Sa nakaraang aralin, tinalakay natin ang kahulugan at palatandaan ng kaunlaran. Ipinaunawa sa atin ang kahulugan at mahahalagang impormasyong dapat makita upang masukat ang kaunlaran ng isang bansa. Ipinakilala rin ang iba't ibang elemento sa buhay at kapaligiran bilang indikasyon ng kalidad sa pamumuhay ng mga tao. Kaugnay nito, ating kilalanin at alamin ang kalagayan ng mga sektor ng ekonomiya na batayan sa pagsukat ng mga produkto at serbisyo na nagagawa ng bansa, gayundin ang kontribusyon ng mga ito sa pagtamo ng kaunlaran. Simulan natin ang pagtalakay sa Sektor ng Agrikultura.

Pagkatapos ng modyul na ito, ikaw ay inaasahang:

1. Nasusuri ang mga dahilan at epekto ng suliranin ng sektor ng agrikultura, pangingisda at paggugubat. **AP9MSP-IVd-7**
2. Nabibigyang halaga ang mga patakarang pang-ekonomiya na nakatutulong sa sektor ng agrikultura (industriya ng agrikultura, pangingisda, at paggugubat). **AP9MSP-IVd-8**

Subukin

Panuto: Basahin at unawain ang mga pahayag sa ibaba. Piliin at isulat ang titik ng tamang sagot sa sagutang papel.

1. Alin sa mga pahayag ang **HINDI** nagpapakita ng katuturan tungkol sa Sektor ng Agrikultura?
 - A. nagbibigay ito ng kita
 - B. nagbibigay ito ng trabaho sa mga tao
 - C. nagpoproseso ng mga hilaw na materyal
 - D. ang agrikultura ay pangunahing pinagmumulan ng pagkain
2. Ang Pilipinas ay isang agrikultural na bansa dahil malaking bahagi nito ang kumakatawan sa mga gawaing agrikultural. Alin sa mga sumusunod ang **HINDI** nagpapakita ng kahalagahan ng Sektor ng Agrikultura?
 - A. Pinagmumulan ng hilaw na materyal
 - B. Nagbibigay ito ng trabaho sa mga Pilipino
 - C. Pangunahing pinagmumulan ng pagkain
 - D. Nakagagawa ng produkto gamit ang makina

3. Paano nakatutulong ang sektor ng agrikultura sa ekonomiya ng ating bansa?
 - A. Nagbibigay ng proteksyon sa mga mamamayan.
 - B. Nagbibigay ng pinansiyal sa mga mamamayan.
 - C. Pinagkukunan ng pinansyal na pangangailangan.
 - D. Pinagkukunan ng kitang panlabas mula sa mga produktong agrikultural na ibinebenta sa pandaigdigang pamilihan.

4. Ang patakarang ito ay ukol sa reporma sa lupa na naglalayong ipamahagi ang lahat ng pampubliko at malalaking pribadong sakahan sa mga magsasakang walang sariling sakahan?
 - A. Republic Act 3844
 - B. Republic Act 1400
 - C. Republic Act 6657
 - D. Presidential Decree 2

5. Alin sa mga sumusunod ang **HINDI** nagpapakita ng epekto ng kakulangan sa makabagong kagamitan at teknolohiya sa Sektor ng Agrikultura?
 - A. Mabagal na pagsasaka
 - B. Kalabaw pa rin ang gamit sa pag-aararo
 - C. Pagkakaroon ng kakompetensya ang mga lokal na produkto.
 - D. Ang mga magsasaka ay patuloy na gumagamit ng mga lumang kagamitan

6. Bakit mahalagang pagtuunan ng pansin ng ating pamahalaan ang sektor ng agrikultura?
 - A. Nagpapakita ito ng kaayusang teknolohikal
 - B. Dito nanggagaling ang serbisyong teknikal at konstruksiyon.
 - C. Nagbibigay ng pagkakataon na malinang ang kaisipan ng mga tao.
 - D. Dito nagmumula ang mga pagkain na tumutugon sa ating mga pangangailangan

7. Anong uri ng pangingisda ang gumagamit ng mga bangka na may kapasidad na hihigit sa tatlong tonelada para sa pagnenegosyo?
 - A. aquaculture
 - B. thrawl fishing
 - C. munisipal na pangingisda
 - D. komersyal na pangingisda

8. Anong sub-sektor ng agrikultura nabibilang ang *aquaculture*?
 - A. pagsasaka
 - B. paggugubat
 - C. pangingisda
 - D. paghahayupan

9. Sa anong sub-sektor napabilang ang pagniniyog, maisan at palayan?
 - A. pagtotroso
 - B. pangingisda
 - C. paghahalaman
 - D. paghahayupan

10. Anong ahensiya ng pamahalaan ang nangangasiwa sa sektor ng agrikultura?

- A. Bureau of Customs
- B. Department of Agriculture
- C. Department of Labor and Employment
- D. Department of Environment and Natural Resources

Aralin

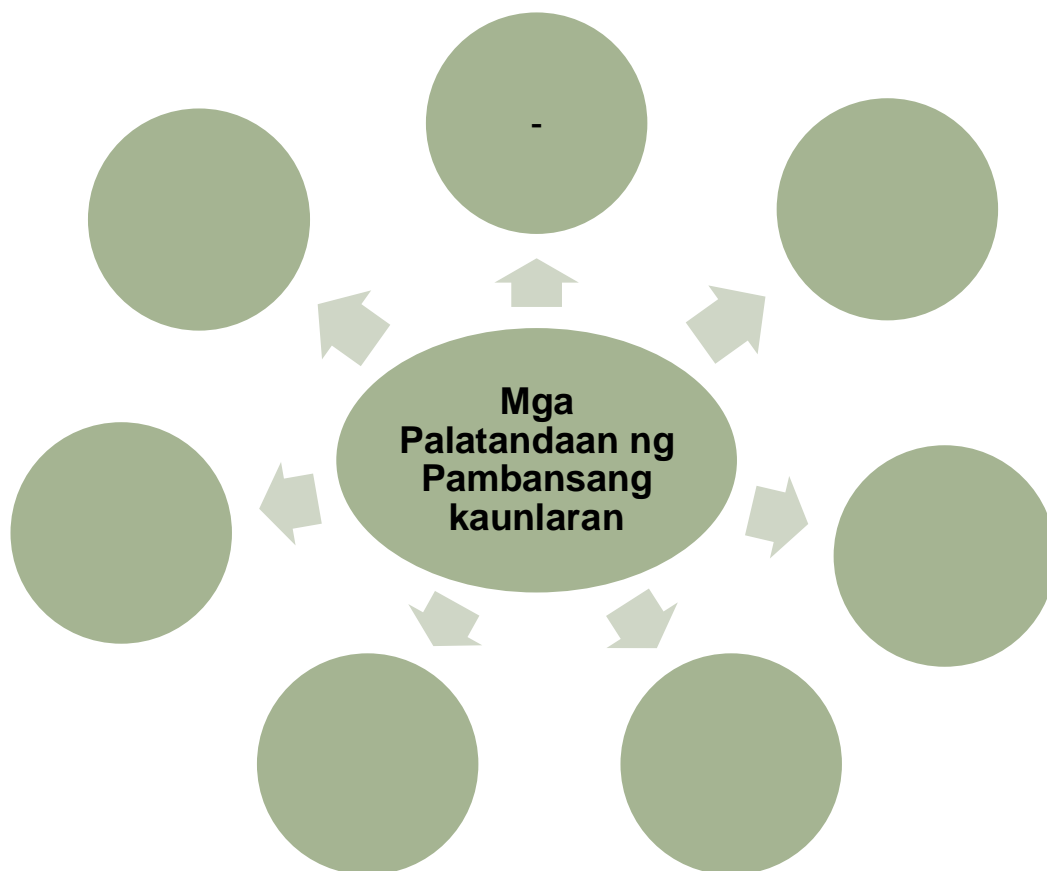
1

Sektor ng Agrikultura

Balikan

Panuto: Punan ang Matrix sa ibaba. Ilagay sa mga bilog ang mga palatandaan ng pambansang kaunlaran. Gawin ito sa hiwalay na papel.

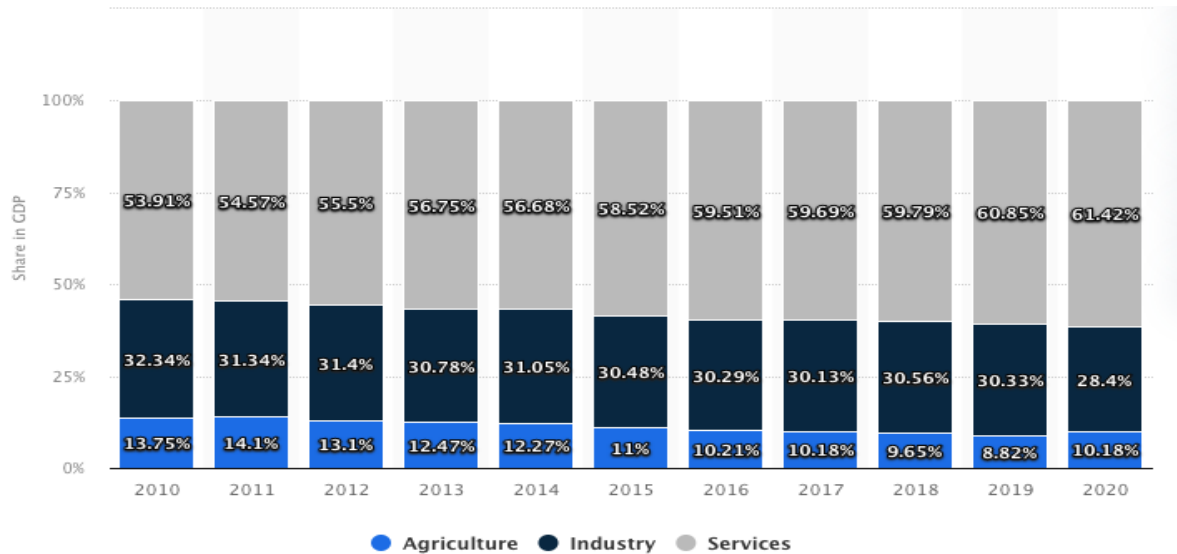

Tuklasin

Gawain 1: Ngayon alam ko na!

Panuto: Suriin ang graph at sagutan sa sagutang papel ang gabay na tanong sa ibaba.

Kontribusyon ng Sektor ng Agrikultura sa GDP ng Pilipinas mula 2010-2020

(Graph mula sa Statista.com)

Mga gabay na tanong:

1. Batay sa graph sa itaas, MAPAPANSIN natin na ang sektor ng agrikultura ang may pinakamaliit na bahagdan NG KONTRIBUSYON SA GDP ng bansa. Bakit sa inyong palagay ganito ang sitwasyon sa kabila na karaniwang pinalalagay na agrikultural na bansa ang Pilipinas?

2. Ayon sa inyong kaalaman anu-ano ang mga suliranin ng Sektor ng Agrikultura sa ating bansa?

Suriin

Basahin at suriin ang teksto.

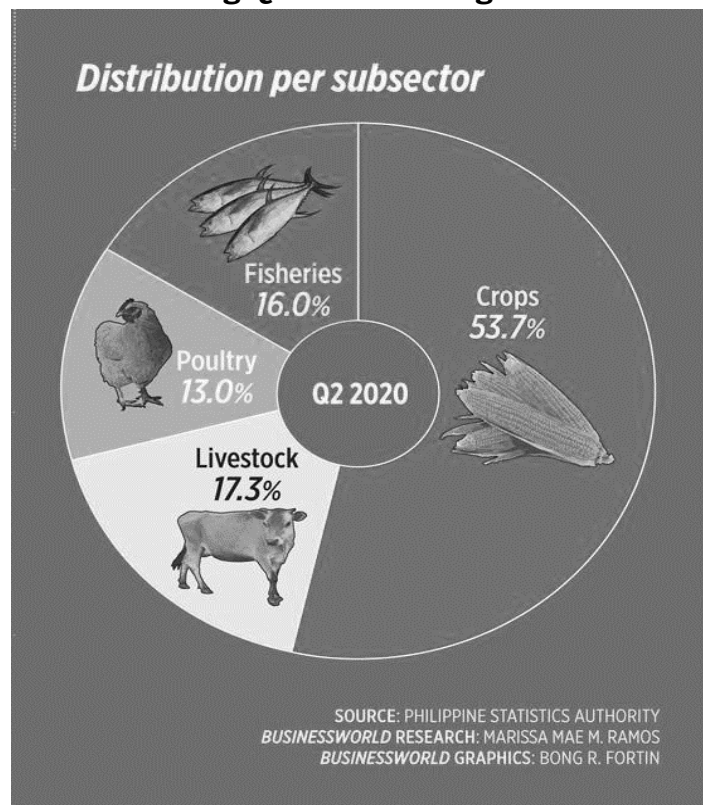
ANG SEKTOR NG AGRIKULTURA

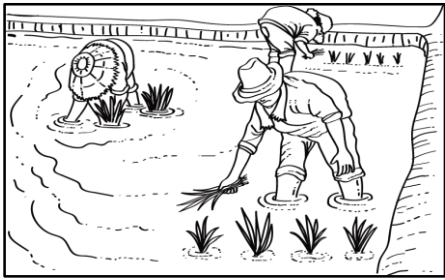
Humigit kumulang sa 7,100 isla ang bumubuo sa Pilipinas. Dahil sa lawak at dami ng mga lupain, napabilang ang Pilipinas sa bansang agrikultural dahil malaking bahagi nito ang ginagamit sa mga gawaing pang-agrikultura.

Mahalagang bahagi ng ekonomiya ay nakadepende sa agrikultura. Sinasabing ito ang nagtataguyod sa malaking bahagdan ng ekonomiya dahil ang lahat ng sektor ay umaasa sa agrikultura upang matugunan ang pangangailangan sa pagkain at mga hilaw na sangkap na kailangan sa produksiyon.

Nahahati ang sektor ng agrikultura sa paghahalaman, paghahayupan, pangingisda at paggugubat. Ang may pinakamalaking porsyentong ambag sa kabuuang GDP ng Pilipinas noong 2020 ay ang sub-sektor ng paghahalaman na mayroong 53.7%, sumunod naman ang paghahayupan na may 17.3% para sa *livestock* at 13% naman sa *poultry*. Mayroon namang 16% and pangingisda.

Distribusyon ng bawat sub-sektor ng Agrikultura sa GDP ng Pilipinas noong Quarter 2 taong 2020

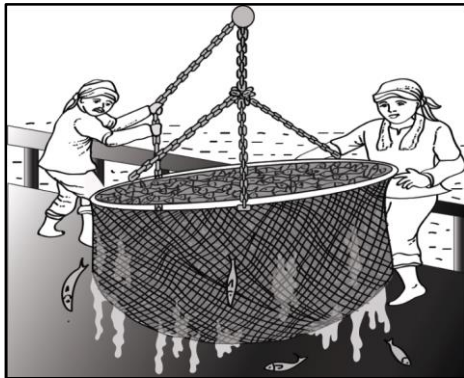
PAGHAHALAMAN

Maraming pangunahing pananim ang ating bansa tulad ng palay, mais, niyog, tubo, saging, pinya, kape, mangga, tabako, at abaka. Ang mga pananim na ito ay karaniwang kinokonsumo sa loob at labas ng bansa. Tinatayang umabot ang kabuuang kita ng sekondaryang sektor na ito sa Php797.731 bilyon noong 2012. Ito ay nagmula sa mga produktong palay, mais, at iba pang pangunahing pananim ng Pilipinas. Kasama rin dito ang mga produktong gulay.

PAGHAHAYUPAN

Ang paghahayupan naman ay binubuo ng pag-aalaga ng kalabaw, baka, kambing, baboy, manok, pato at iba pa. Ang paghahayupan ay nakatutulong sa pagsuplay ng ating mga pangangailangan sa karne at iba pang pagkain. Ang paghahayupan ay gawaing pangkabuhayang kinabibilangan ng ating mga tagapag-alaga ng hayop. Mayroon ding mga pribadong korporasyon na nasa ganitong hanapbuhay.

PANGINGISDA

Itinuturing ang Pilipinas bilang isa sa mga pinakamalaking tagatustos ng isda sa buong mundo. Isa sa pinakamalalaking daungan ng mga huling isda ay matatagpuan sa ating bansa. Samantala, ang pangingisda ay nauuri sa tatlo - komersiyal, munisipal at *aquaculture*.

PAGGUGUBAT

Ang paggugubat ay isang pangunahing pang-ekonomikong gawain sa sektor ng agrikultura. Patuloy na nililintang ang ating mga kagubatan bagamat tayo ay nahaharap sa suliranin ng pagkaubos ng mga yaman nito.

Mahalaga itong pinagkukunan ng plywood, tabla, troso, at veneer. Bukod sa mga nabanggit na produkto, pinagkakakitaan din ang rattan, nipa, anahaw, kawayan, pulot-pukyutan at dagta ng almaciga.

KAHALAGAHAN NG AGRIKULTURA

Ang pag-unlad ng isang bansa ay nakabatay sa laki at taas ng kita ng mga sektor ng ekonomiya, mahalagang pagtuunan ng pansin ng pamahalaan ang lahat ng sektor partikular ang agrikultura sapagkat dito KARANIWANG nagmumula ang pagkain na tumutugon sa pangangailangan ng mga mamamayan.

Ang agrikultura ay nararapat na bigyang pansin upang mapalakas at maging katuwang ng pamahalaan sa pagkamit ng kaunlaran ayon sa sumusunod na kahalagahan:

- **Pinagmumulan ng mga hilaw na materyal.**

Ang sektor na ito ay nagsisilbing tagasuplay ng mga hilaw na materyal na kailangan ng industriya. Mahalaga ang mga materyal na ito upang maisakatuparan ng sektor ng industriya ang kanyang gampanin. Ang mga halimbawa ng mga hilaw na materyal ay troso, bulak, langis, mineral at marami pang iba.

- **Pangunahing pinagmumulan ng pagkain ng mga mamamayan**

Pagkain ang pangunahing produktong tinatamasa natin mula sa sektor ng agrikultura, partikular na sa subsektor ng pagsasaka, paghahayupan at pangingsda. Tunay na mahalaga ang mga ito sapagkat maraming tao sa mundo ang umaasang matugunan ang pangangailangan sa pagkain. Ang mga mahalagang produkto na kabilang dito ay bigas, karne, gulay, gatas at marami pang iba.

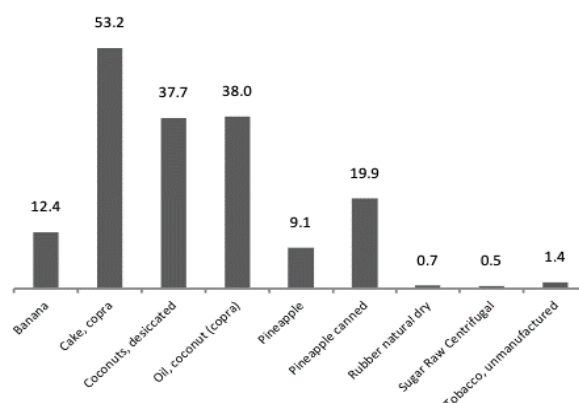
- **Nagkakaloob ng hanapbuhay**

Nagkakaloob ng maraming trabaho ang agrikultura. Pangunahing pinagkukunan ng ikabubuhay ng mga mamamayang Pilipino ang agrikultura sapagkat hindi ito gaanong nangangailangan ng malaking kapital sa pagsasaka, lakas sa paggawa at karunungan teknikal. Ilan lamang ang pagtotroso, pagsasaka, pangingsda at pag-aalaga ng hayop ang mga hanapbuhay na kaloob ng sektor ng agrikultura.

- **Pinanggagalingan ng dolyar.**

Isang mahalagang pinagkukunan ng dolyar ng Pilipinas ay mula sa mga produktong agrikultural na naibebenta sa pandaigdigang pamilihan. Makikita sa datos sa ibaba ang dolyar na pumasok sa Pilipinas dahil sa pamamagitan ng panlabas na pakikipagkalakan. Ang graph sa ibaba ay ang mga pangunahing produkto mula sa Pilipinas na naipadala sa ibang bansa.

Porsyento ng mga Piling Produktong Agrikultural ng Pilipinas na may malaking ambag sa Pandaigdigang Export noong 2018

Source: Food and Agriculture Organization

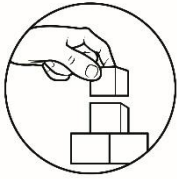
MGA SULIRANIN NG AGRIKULTURA

1. **Mababang presyo ng produktong agrikultural:** Bunga na rin ng pagdagsa ng mga dayuhang produkto, ang mga ani ng mga magsasaka at mangingisda ay mabibili lamang sa murang halaga. Kaya naman hirap ang mga ito na magkaroon ng malaking tubo na kailangan sa pagtugon sa kanilang pangangailangan.
2. **Kakulangan ng sapat na imprastraktura at puhunan:** Isa sa mga dahilan ng mabagal na pag-unlad ng agrikultura ay ang kakulangan sa imprastraktura at puhunan. Maraming produktong agrikultura ang hindi napakikinabangan dahil nasisira, nabubulok at nalalanta tulad ng gulay at prutas dahil sa kawalan ng pag-iimbakan at maayos na transportasyon.
3. **Kakulangan sa makabagong kagamitan at teknolohiya:** Ang mga magsasaka ay patuloy na gumagamit ng mga lumang kagamitan sa pagsasaka, tulad ng araro at kalabaw na nagiging dahilan ng mabagal na produksiyon. Dahil sa kakulangan sa edukasyon, napakahirap ituro sa mga magsasaka ang paggamit ng mga makabagong teknolohiya at makinarya.
4. **Paglaganap ng sakit at peste:** Maraming hayop ang namamatay at hindi napakikinabangan bunga ng pagkakasakit at pagkapeste na dulot ng mga virus at bakterya na namiminsala sa mga hayop at halaman.
5. **Pagdagsa ng mga dayuhang produkto:** Ang globalisasyon at liberalisasyon ang mga dahilan ng pagdagsa ng mga dayuhang produkto sa ating pamilihan, kung kaya nagkakaroon ng kakompetensya ang ating mga lokal na produkto.

Mga Patakarang Pang-ekonomiya na nakatutulong sa Sektor ng Agrikultura

Sa kasaysayan ng Pilipinas ay marami nang patakaran ang nalikha upang tulungan at palaguin ang sektor ng agrikultura. Ang halimbawa ng mga patakarang ito ay ang mga batas ukol sa pagmamay-ari ng lupa, agrarian reform, pag-aangkat ng bigas, at pag-aangkat ng produktong agrikultural. Ang ilan sa mga batas na nangangalaga sa Sektor ng agrikultura ay ang sumusunod:

- **Republic Act 1400 o Land Reform Act of 1955:** Sa ilalim ng pamumuno ni Pangulong Ramon Magsaysay naisabatas ang repormang ito. Inatasan ng batas ang Land Tenure Administration na bumili ng mga pribadong lupang sakahan upang maibenta sa mga nananakahan dito.
- **Republic Act 3844 o Agricultural Land Reform Code:** Sa ilalim ng pamumuno ni Pangulong Diosdado Macapagal, pinalawig nito ang batas sa reporma sa lupa. Ang bagong patakarang ito ay naglalayong tuluyang matanggal ang sistema ng pananakahan. Isinabatas ang pagbili ng pamahalaan ng mga pribadong lupaing pansakahan upang ilipat ang pagmamay-ari nito sa mga magsasakang umookupa rito sa pamamagitan ng mahabang installment plan.
- **Code of Agrarian Reform o Presidential Decree 2:** Binuo naman ni Pangulong Ferdinand Marcos ang Department of Agrarian Reform sa pamamagitan ng Decree na ito. Inatasan ng batas na ito na ang bawat magsasakang nangungupahan sa mga pribadong sakahan ng bigas at mais ay dapat magkaroon ng limang ektaryang parte sa lupang kanilang sinasaka.
- **Republic Act 6657 o Comprehensive Agrarian Reform Law:** Ang pinalawak na agrarian reform ay isinabatas sa panahon ni Pangulong Corazon Aquino. Ang batas ay nag-uutos na ipamahagi ang lahat ng pampubliko at malalaking pribadong sakahan sa mga magsasakang walang sariling sakahan.
- **Philippine Development Plan 2011-2016:** Ang development plan na ito ay naglalaman ng balangkas ng estratehiya ng pamahalaan para sa paglago ng iba't ibang bahagi ng ekonomiya, ito ay nabuo sa ilalim ng pamumuno ni Pangulong Noynoy Aquino. Isa na rito ang estratehiya para sa agrikultura. Nakapaloob sa PDP 2011-2016 ang ilang pangunahing tunguhin para sa sektor ng agrikultura: 1) Pinagbuting seguridad sa pagkain at pinataas na kita ng manggagawang nasa sektor, 2) pinaigting na kakayahang malabanan ang masasamang epekto ng mga sakuna at 3) pinahusay na pamamalakad sa mga programa at pamumuno sa mga tanggapan ng pamahalaan.

Pagyamanin

Gawain: DATA RETRIEVAL CHART

Panuto: Punan ang bawat kolum ng tsart sa ibaba. Gayahin ang pormat at sagutin sa sagutang papel.

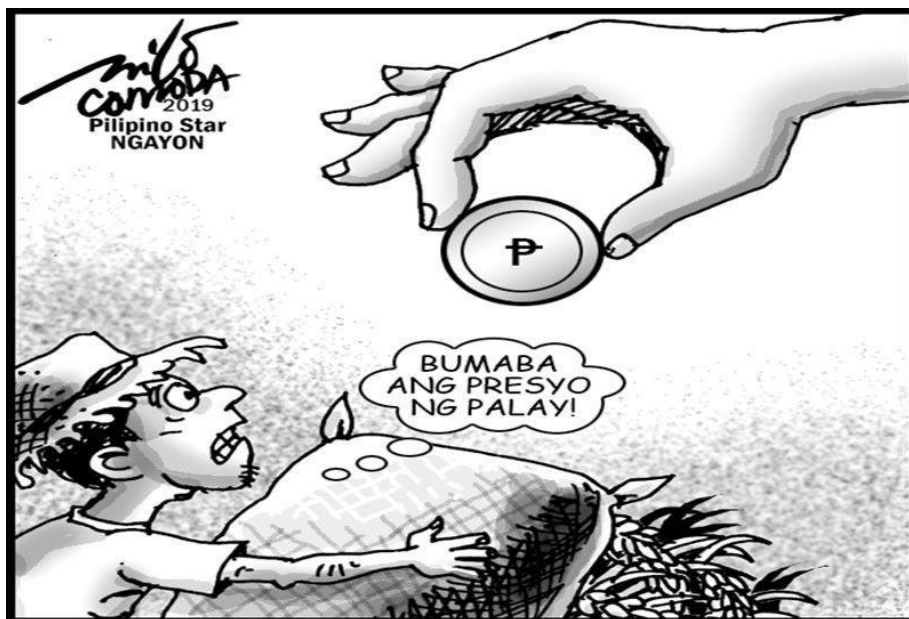
SUB-SEKTOR NG AGRIKULTURA	MGA BUMUBUO NITO	MGA PRODUKTO	KAHALAGAHAN
Paghahalaman			
Pangingisda			
Paghahayupan			
Paggugubat			

Isaisip

Gawain: SURI-LARAWAN

Panuto: Suriin ang larawang tudling sa ibaba at sagutan ang gabay na tanong sa iyong sagutang papel.

Gabay na tanong:

1. Sa usaping Agrikultura, nalaman natin na marami itong kinakaharap na suliranin at banta sa kasalukuyang panahon. Base sa larawan sa itaas, anong suliranin ang ipinapahiwatig nito at anong solusyon ang sa tingin mong dapat gawin upang matugunanang ito?

Isagawa

Gawain: PAGLIKHA NG ISLOGAN

Panuto: Sumulat ng isang islogan batay sa paksang ibinigay sa ibaba. Ang tula ay dapat nagtataglay ng tatlong saknong o higit pa. Gawin ito sa hiwalay na papel.

Paksa: “Ang tinig-panawagan ng isang mag-aaral upang solusyunan ang mga suliraning kinakaharap ng Sektor ng Agrikultura”

Rubrik sa Paglikha ng Islogan				
PAMANTAYAN	4- Napakahusay	3 - Mahusay	2 - Katamtaman	1 - Nangangailangan ng Pagpapabuti
Pagkakalahad	Maliwanag at kumpleto ang pagkakalahad ng konsepto ng islogan	Maliwanag subalit may kulang sa detalye sa paksa o araling tinalakay	Hindi gaanong maliwanag at kulang sa ilang detalye sa paksa o aralin	Hindi maliwanag at marami ang kulang sa mga detalye o paksa sa araling tinalakay
Mga Pagpapahalaga ng Natalakay sa Aralin	Natutukoy ang lahat ng mga pagpapahalagang natalakay sa aralin	Kulang ng isa o dalawa ang mga pagpapahalagang tinalakay sa aralin	Marami ang kulang sa mga pagpapahalagang tinalakay sa aralin	Ang mga pagpapahalagang binanggit ay walang kinalaman sa araling tinalakay
Kabuuan ng Pagsulat	Lahat ng pamantayang binanggit sa presentasyong matatagpuan sa kabuuan ng islogan	Tatlo sa mga pamantayan sa presentasyong matatagpuan sa kabuuan ng islogan	Dalawa sa mga pamantayan sa presentasyong matatagpuan sa kabuuan ng islogan	Isa sa mga pamantayan sa presentasyong matatagpuan sa kabuuan ng islogan

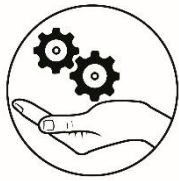

Tayahin

Panuto: Basahin at unawain ang mga pahayag sa ibaba. Piliin at isulat ang titik ng tamang sagot sa sagutang papel.

1. Ang Pilipinas ay isang agrikultural na bansa dahil malaking bahagi nito ang kumakatawan sa mga gawaing agrikultural. Alin sa mga sumusunod ang **HINDI** nagpapakita ng kahalagahan ng sektor ng agrikultura?
 - A. Pinagmumulan ng hilaw na materyal
 - B. Nagbibigay ito ng trabaho sa mga Pilipino
 - C. Pangunahing pinagmumulan ng pagkain
 - D. Nakagagawa ng produkto gamit ang makina
2. Alin sa mga pahayag ang hindi nagpapakita ng katuturan tungkol sa sektor ng agrikultura?
 - A. nagbibigay ito ng kita
 - B. nagbibigay ito ng trabaho sa mga tao
 - C. nagpoproseso ng mga hilaw na materyal
 - D. ang agrikultura ay pangunahing pinagmumulan ng pagkain
3. Ang patakarang ito ukol sa reporma sa lupa na naglalayong ipamahagi ang lahat ng pampubliko at malalaking pribadong sakahan sa mga magsasakang walang sariling sakahan?
 - A. Republic Act 3844
 - B. Republic Act 1400
 - C. Republic Act 6657
 - D. Presidential Decree 2
4. Bakit mahalagang pagtuunan ng pansin ng ating pamahalaan ang sektor ng agrikultura?
 - A. Nagpapakita ito ng kaayusang teknolohikal.
 - B. Dito nanggagaling ang serbisyong teknikal at konstruksiyon
 - C. Nagbibigay ng oportunidad na malinang ang kaisipan ng mga tao
 - D. Dito nagmumula ang mga pagkain na tumutugon sa ating mga pangangailangan
5. Anong uri ng pangingisda ang gumagamit ng mga bangka na may kapasidad na hihigit sa tatlong tonelada para sa pagnenegosyo?
 - A. aquaculture
 - B. thrawl fishing
 - C. munisipal na pangingisda
 - D. komersyal na pangingisda

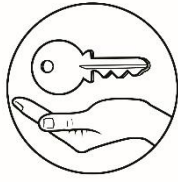
6. Paano nakatutulong ang sektor ng agrikultura sa ekonomiya ng ating bansa?
- A. Nagbibigay ng proteksyon sa mga mamamayan.
 - B. Nagbibigay ng pinansiyal sa mga mamamayan.
 - C. Pinagkukunan ng pinansyal na pangangailangan.
 - D. Pinagkukunan ng kitang panlabas mula sa mga produktong agrikultural na ibinebenta sa pandaigdigang pamilihan.
7. Anong sub-sektor ng agrikultura ang saklaw ng *aquaculture*?
- A. pagsasaka
 - B. paggugubat
 - C. pangingisda
 - D. paghahayupan
8. Sa anong sub-sektor napabilang ang pagniniyog, maisan at palayan?
- A. pagtotroso
 - B. pangingisda
 - C. paghahalaman
 - D. paghahayupan
9. Alin sa mga sumusunod ang **HINDI** nagpapakita ng epekto ng kakulangan sa makabagong kagamitan at teknolohiya sa Sektor ng Agrikultura?
- A. Mabagal na pagsasaka
 - B. Kalabaw pa rin ang gamit sa pag-aararo
 - C. Pagkakaroon ng kakompetensya ang mga lokal na produkto.
 - D. Ang mga magsasaka ay patuloy na gumagamit ng mga lumang kagamitan
10. Anong ahensiya ng pamahalaan ang nangangasiwa sa sektor ng agrikultura?
- A. Bureau of Customs
 - B. Department of Agriculture
 - C. Department of Labor and Employment
 - D. Department of Environment and Natural Resources

Karagdagang Gawain

Panuto: Gumawa ng isang poster na nagpapakita ng kahalagahan ng **Sektor ng Agrikultura** sa isang *long bondpaper*.

Rubrik sa Paggawa ng Poster				
PAMANTAYAN	4- Napakahusay	3 - Mahusay	2 - Katamtaman	1 – Nangangailangan ng Pagpapabuti
Pagkakalahad	Maliwanag at kumpleto ang pagkakalahad ng konsepto ng tula	Maliwanag subalit may kulang sa detalye sa paksa o araling tinalakay	Hindi gaanong maliwanag at kulang sa ilang detalye sa paksa o aralin	Hindi maliwanag at marami ang kulang sa mga detalye o paksa sa araling tinalakay
Mga Pagpapahalaga ang Natalakay sa Aralin	Natutukoy ang lahat ng mga pagpapahalagang natalakay sa aralin	Kulang ng isa o dalawa ang mga pagpapahalagang tinalakay sa aralin	Marami ang kulang sa mga pagpapahalagang tinalakay sa aralin	Ang mga pagpapahalagang binanggit ay walang kinalaman sa araling tinalakay
Kabuuan ng Pagsulat	Lahat ng pamantayang binanggit sa presentasyong matatagpuan sa kabuuan ng tula	Tatlo sa mga pamantayan sa presentasyong matatagpuan sa kabuuan ng tula	Dalawa sa mga pamantayan sa presentasyong matatagpuan sa kabuuan ng tula	Isa sa mga pamantayan sa presentasyong matatagpuan sa kabuuan ng tula.

Susi sa Pagwawasto

SUBUKIN

1. C
2. D
3. D
4. C
5. C
6. D
7. D
8. C
9. C
10. B

TAYAHIN

1. D
2. C
3. C
4. D
5. D
6. D
7. C
8. C
9. C
10. B

Sanggunian

EKONOMIKS – IKASIYAM NA BAITANG Yunit 4 –Mga Sektor ng Ekonomiya at mga
Patakarang Ekonomiya Nito.Unang Edisyon 2015

Hanguang Elektroniko:

www.psa.gov.ph

www.dar.gov.ph

<https://www.statista.com/statistics/578787/share-of-economic-sectors-in-the-gdp-in-philippines/>

<https://psa.gov.ph/content/highlights-philippine-export-and-import-statistics-february-2021-preliminary>

Para sa mga katanungan o puna, sumulat o tumawag sa:

Department of Education - Bureau of Learning Resources (DepEd-BLR)

Ground Floor, Bonifacio Bldg., DepEd Complex
Meralco Avenue, Pasig City, Philippines 1600

Telefax: (632) 8634-1072; 8634-1054; 8631-4985

Email Address: blr.lrqad@deped.gov.ph * blr.lrpd@deped.gov.ph